МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра слов'янської філології та перекладу

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)»

Для спеціальності (напряму підготовки) 035 Філологія (Переклад (українська, російська, польська))

Автори: асистент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ
Струкова Н.В.
(посада, прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 2 від « 20 » вересня 2017 р.

ЗМІСТ:

1. Навчальна програма дисципліни …… 3
2. Робоча програма навчальної дисципліни …….. 11
3. Навчальний контент ……. 22
4. Методичні рекомендації до проведення практичних занять ……... 26
5. Дидактичне забезпечення самостійної роботи …….. 37
6. Засоби діагностики навчальних досягнень студентів …….. 38
7. Перелік навчально-методичних посібників, технічних засобів навчання …..... 41
8. Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни …….. 42

Міністерство освіти і науки України

Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки Бакалавр
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму 035 Філологія
(шифр і назва напряму)

спеціальності Переклад (українська, російська, польська)
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПП 1.2.4)

2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к. філол. н., доцент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ О.І. Гусєва, асистент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ Н.В. Струкова

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету грецької філології та перекладу

"20" вересня 2017 року, протокол № 1

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ОС «Бакалавр» напряму 035 Філологія спеціальності – Переклад (українська, російська, польська).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є базові знання з історії, діалектології, лексикології, граматики і стилістики польської мови, а також набуття й удосконалення вже набутих умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання) в межах програмної тематики.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)» тісно пов'язана з такими дисциплінами, як «Практичний курс польської мови та практика перекладу», «Практичний курс польської мови», «Історія Польщі», «Лінгвокраїнознавство Польщі», «Історія польської літератури».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:
1. Історія польської мови та її діалекти
2. Główne zasady nauczania się języka polskiego jako obcego
3. Ogólne zasady komunikacji

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)» є практичне засвоєння студентами польської мови та нормативної бази її функціонування в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у різних сферах професійної діяльності та побуту; опанування студентами вмінь і навичок усіх видів вільної мовленнєвої діяльності в межах програмної тематики; формування у студентів лінгвокраїнознавчої компетенції.

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)» є засвоєння початкових базових знань з історії польської мови, лексикології, граматики і стилістики польської мови; набуття й удосконалення вже набутих умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання) в межах програмної тематики; розширення активного й пасивного лексичного складу студентів; набуття й удосконалення

більш складних мовних компетенцій (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання, висловлювання на запропоновану тему).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основні поняття лексикології, граматики і стилістики польської мови;
- певну базу лексичного складу мови;
- певні мовні компетенції (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання, висловлювання на запропоновану тему).

вміти :

- застосовувати теоретичний граматичний матеріал у мовленнєвій практиці;
- спілкуватися польською мовою в різних мовленнєвих ситуаціях;
- правильно і зрозуміло висловлювати свої думки в усній та письмовій формі з використанням засвоєного лексичного матеріалу.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 години / 10 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія польської мови та її діалекти.

Тема 1. Древнепольский язык.

Периодизация истории польского языка: Дописьменный период, Древнепольский период. Памятники. Диалекты. Историческая характеристика. Графика и орфография. Лингвистическая характеристика. Фонетика. Дописьменный период до XII века. Период XII–XIII веков. Период XIV – начала XVI века. Морфология. Лексика. Праславянская лексика. Заимствования.

Тема 2. Среднепольский период развития языка.

Историческая характеристика языка того периода. Фонетика, морфология и лексика польского языка среднепольского периода

Тема 3. Новопольский период развития языка.

Развитие литературного языка. Фонетика, морфология, лексика, синтаксис и грамматика новопольского периода. Заимствования и диалектизмы того периода. Грамматика О. Копчинского. Поэзия и проза. История изучения польского языка.

Змістовий модуль 2. Główne zasady nauczania się języka polskiego jako obcego.

Temat 1. Alfabet języka polskiego.

Wymowa. Akcent. Samogłoski w języku polskim. Spółgłoski w języku polskim. Spółgłoski *j, ć, ń, ś, ź, ż* w języku polskim. Spółgłoski *ł, l, w* w języku polskim. Samogłoski nosowe w języku polskim. Dygrafy w języku polskim. Spółgłoski miękkie i twarde w języku polskim. Pisownia.

Temat 2. Proszę powtórzyć!

Nawiązywanie kontaktu, witanie się, terminy gramatyczne po polsku, mapa Polski.

Temat 3. Jak masz na imię?

Nawiązywanie kontaktu. Przedstawienie sie. Zwroty grzecznościowe, powitania i pożegnania. Wyrażenie samopoczucia. Liczebniki 0-10. Przysłówki określające samopoczucie. Mianownik zaimków osobowych. Odmiana czasowników: być, mieć, mieszkać. Książka telefoniczna, skróty w adresie.

Temat 4. Mam pytanie. Co to jest? Zadawanie pytań. Określanie cech osób. Liczebniki 11-23. Opis wyglądu i charakteru. Mianownik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej. Rodzaj żeński, męski i nijaki rzeczowników. Koniugacja -m, -sz. Adresy, numery kierunkowe, nazwy województw, mapa administracyjna Polski.

Temat 5. Kim jesteś?

Zadawanie pytań. Przedstawienie się. Nazwy narodowości. Zawody i zajęcia. Języki obce. Narzędnik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Konigacja -ę, -isz. Czat w Internecie. Teleturniej.

Temat 6. Czy masz brata?

Rozmowa na temat rodziny. Pytanie o wiek. Pytanie o adres e-mailowy. Liczebniki 20-100. Nazwy członków rodziny. Adres internetowy. Biernik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Zaimki dzierżawcze w mianiwniku.

Temat 7. Rozwój kulturalny.

Czytania a omówienie polskich bajek dla dzieci. Niektóre tradycje Polski. Legendy.

Змістовий модуль 3. Ogólne zasady komunikacji.

Temat 1. Co lubisz robić?

Wyrażanie upodobania. Uzasadnianie. Wyrażanie relacji czasowych. Pytanie o informacje. Czasowniki opisujące hobby. Przysłówki określające częstotliwość. Struktury *interesować się* + narzędnik, *lubić* + biernik, *lubić* + bezokolicznik. Czasowniki typu –ować. Czasowniki modalne Zestawienie koniugacji. Opowiadanie o swoim hobby. Rozmowy telefoniczne. Ogłoszenia z gazety. Ankieta *Co robisz w czasie wolnym* i *Jak często to robisz?*

Temat 2. Proszę rachunek.

Pytanie i podawanie numeru telefonu. Wyrażanie Upodobań kulinarnych. Sytuacje w kawiarni i restauracji. Pytanie o informacje i pozwolenie (Gdzie jest ...? Czy tu można ...? Czy mogę ...?). Liczebniki 100-1000. Nazwy żywności, dań i potraw. Nazwy napojów. Podawanie cen. Odmiana czasowników *jeść, pić*. Biernik liczby pojedynczej. Narzędnik w wyrażeniach przyimkowych po przyimku *z*. Menu kawiarni i restauracji. Broszura pizzerii. Złożony sposób podawania numeru telefonu. Rachunek z restauracji. Ogłoszenia prasowe. Napisy i szyldy.

Temat 3. Zwykle nic nie robię.

Wyrażanie relacji czasowych. Wyrażanie możliwości, zdolności. Rutyna dnia codziennego. Pory dnia, godziny. Nazwy dni tygodnia. Środki komunikacji. Odmiana czasowników *iść, myć się, spać*. Czasowniki ruchu (*iść/chodzić, jechać/jeździć*). Zestawienie czasowników *umieć / wiedzieć / znać*. Biernik i narzędnik po czasownikach *spotykać się / spotykać się z*. Narzędnik zaimków osobowych liczby pojedynczej i mnogiej. Liczebniki porządkowe 1-24. Rozmowa telefoniczna. Program kin i teatrów przez telefon. Pytanie o godzinę. Ustalenie kolejności wydarzeń. Opisywanie rutyny dnia codziennego. Wypełnianie kalendarza tygodniowego.

Temat 4. Może pójdziemy do kina?

Proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji spotkania. Wyrażanie relacji godzinowych (*o, od, do*). Pytanie o informacje (dworzec, hotel). Zamawianie taksówki. Pomyłka telefoniczna. Nazwy rodzajów pociągów. Dopełniacz liczby pojedynczej przymiotników, rzeczowników i zaimków w wyrażaniu kierunki (do) i wyrażaniu negacji. Biernik po wyrażeniu przyimkowym w pytaniu o cel (*na co?*). Opowiadanie o czynnościach codziennych. Dialogi telefoniczne. Program telewizyjny. Plan wizyty biznesmena. Rozkład jazdy pociągów. Planowanie tygodnia. Bilet na pociąg.

Temat 5. Robimy zakupy.

Zakupy w sklepie spożywczym. Zakupy w sklepie odzieżowym. Wyrażania preferencji, negacji, uznania. Komplementowanie. Nazwy sklepów i punktów usługowych. Nazwy miar, ilości. Nazwy ubrań, kolorów. Idiomy (*czarna owca, jasne jak słońce, być zielonym z / ze, czerwony jak burak* ...). Dopełniacz liczby mnogiej w określeniu ilości oraz jako forma dopełniacza bliższego po czasownikach zaprzeczonych. Celownik zaimków osobowych (*podoba mi się*). Dialogi w centrum handlowym, w sklepie spożywczym i odzieżowym. Oferta sklepu odzieżowego w Internecie. Komplementy. Opinie o modzie. Opis ubioru. Metki ubraniowe.

Temat 6. To już było!

Wyrażanie relacji czasowych (przeszłość). Relacjonowanie. Nazwy miesięcy w miejscowniku. Okoliczniki czasu. Czas przeszły (aspekt niedokonany) z okolicznikami czasu (*jak długo?, jak często?*). Odmiana czasowników *iść, móc, jeść,* typu –eć w czasie przeszłym. Akcent w czasie

przeszłym (liczba mnoga). E-mail do przyjaciela. Zadawanie pytań i relacjonowanie wydarzeń z przeszłości. Mój zeszły rok. Relacjonowanie wydarzeń na podstawie notatki z kalendarza.

Temat 7. Jakie masz plany?

Wyrażanie relacji czasowych (przyszłość). Wyrażanie życzenia. Plany. Okoliczniki czasu. Postanowienia noworoczne. Telefon komórkowy. Czas przyszły (aspekt niedokonany). Zestawienie i powtórzenie czasów. Pytanie o informacje. Kupowanie telefonu komórkowego. Horoskop roczny. Pytanie o plany. Opisywanie swoich planów. Wyrażanie przypuszczenia na temat przyszłości. SMS-y po polsku. Tabela taryf telefonicznych.

Temat 8. Gdzie jesteś?

Określenie lokalizacji. Zwracani czyjejś uwagi (w pytaniu o drogę). Wyrażanie przekonania. Uzasadnianie. Położenie geopolityczne Polski. Nazwy kierunków świata. Nazwy obiektów w mieście. Nazwy zabytków. Miejscownik przymiotników i rzeczowników i zaimków osobowych w wyrażeniach przymiotnikowych określających miejsce, czas oraz przedmiot rozmowy. Dialogi sytuacyjne (ulica, muzeum, galeria, centrum informacji kulturalnych, punkt zprzedaży biletów MPK). Opinie: co można robić na wyspie Relaksandii? Pytanie o drogę. Prezentacja atrakcji wyspy Relaksandii. Prezentacja atrakcji turystycznych regionu / kraju. Plan nowego miasta. Mapa geograficzna Polski. Napisy i szyldy w mieście.

Temat 9. Jadę na urlop!

Dialogi w podróży. Telefoniczna rezerwacjapokoju. Urlop. Podróżowanie. Dworzec. Lotnisko. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Oferty turystyczne. Pocztówki. Rezerwacja pokoju przez Internet.

Temat 10. Szukam mieszkania.

Opisywanie i wynajmowanie mieszkania. Informacje na automatycznej sekretarce. Pomieszczenia w domu i mieszkaniu. Meble. Wynajem mieszkania. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Mianownik i biernik liczby mnogiej przymiotników i rzeczowników niemęskoosobowych. Artykuły, folder reklamowy, ogłoszenia z gazety, list do redakcji.

Temat 11. Wszystko mnie boli.

Rozmowy i opinie na temat pogody, wyglądu i zdrowia. Rezerwacja w przychodni lekarskiej. Wizyta u lekarza. Udzielanie rady. Pogoda i pory roku. Części ciała. Tworzenie przysłowków. Konstrukcja boli/bolą mnie. Prognoza pogody, list do redakcji, broszura klubu fitness.

3. Рекомендована література

1. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego (podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców) / Recenzent prof. dr hab. Jurkowski M. – Kielce : Wydawnictwo TAKT, 1998. – 310 s.

2. Gałyga D. Ach, ten język polski! (ćwiczenia komunikacyjne dla grup początkujących) / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 192 s.
3. Hącia A. Język polski: 365 ćwiczeń z gramatyki / Opracowanie redakcyjne i korekta Redakcja języka polskiego Wydawnictwa Langenscheidt Polska. – Kraków : Wydawnictwo Langenscheidt Polska, 2007. – 220 s.
4. Język polski dla cudziemców / seria pod redakcja Miodunki W. Ćwiczenia gramatyczne: Czas na czasownik / Recenzent Dąbrowska A. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 222 s.
5. Lipińska E. Z polskim na ty (podręcznik do nauki języka polskiego) / Redakcja Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 294 s.
6. Madelska L., Warchoł-Schlottmann M.Odkrywamy język polski. Grramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego / Redaktor prowadzący serii HURRA!!! : Stępnik-Siara A. – Kraków : PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2008. – 204 s.
7. Mędak S. Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 17; redaktor W. Lohman ; tłumazcenie na jęz. angielski A. Seretny, A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2004. - 368 s.
8. Mędak S. Słownik odmiany rzezcowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 16 ; redaktor W. Lohman ; tłumazcenie na jęz. angielski A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2003. – 324 s.
9. Mędak S. W świecie polszczyzny : podręcznik do nauczania języka poiskiego dla obcokrajowców / Redaktor Bugajska T. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2007. – 308 s.
10. Słownik języka polskiego PWN / W opracowaniu E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. III – 3 dodruk, 2010. – 1357 s.
11. Słownik wyrazów bliskoznazcnych PWN / Pod redakcją M.Bańki ; opracowanie L. Wiśniakowska. – Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2006. – 724 s.
12. Szelc-Mays M. Nowe słowa – stare rzeczy (podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego) – poziomy : podstawowy i średni ogólny / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2004. – 196 s.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: проведення попереднього, поточного і підсумкового контролю знань студентів.

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра слов’янської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

_____ Ю.О. Голоцукова

«30» серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрям підготовки 035 – Філологія

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність Переклад (українська, російська, польська)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет грецької філології та перекладу

(назва факультету)

2017-2018 рік

Робоча програма Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської) для студентів
(назва навчальної дисципліни)
за напрямом підготовки 035 Філологія , спеціальністю Переклад (українська, російська, польська)

Розробники: Струкова Н.В., асистент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
Гусєва О.І., к. філол. н., доцент кафедри слов'янської філології та перекладу МДУ
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри слов'янської філології та перекладу

Протокол від "30" серпня 2017 року, № 1

В.о. завідувача кафедри слов'янської філології та перекладу

_____ (Ю. О. Голоцукова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Гусєва О.І., 2017 рік
© Струкова Н.В., 2017 рік
© МДУ, 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 10</td><td>Галузь знань
03 - Гуманітарні науки
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="3">Нормативна
(загально-професійної підготовки)</td></tr>
<tr><td>Напрям підготовки
035 - Філологія
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="6">Спеціальність (професійне спрямування):
Переклад (українська, російська, польська)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання
Перші пам’ятники писемності
(назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 300</td><td>1-й і 2-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4
самостійної роботи студента – 5</td><td rowspan="9">Освітній ступень: Бакалавр</td><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>120- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>150-год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
30 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: - / залік.</td></tr>
</table>

Примітка:

для денної форми навчання – аудиторні заняття – 47% , самостійна робота – 43 %, індивідуальна робота – 10%.

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Навчальна дисципліна “Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)” для студентів 1 курсу спеціальності «Переклад (українська, російська, польська)» є початковим етапом вивчення польської мови студентами цієї спеціальності й передбачає базові знання історії польської мови та її діалектів, та засвоєння початкових базових знань з лексикології, граматики і стилістики польської мови, а також набуття й удосконалення вже набутих умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання) в межах програмної тематики. Головною метою дисципліни є практичне засвоєння студентами польської мови та нормативної бази її функціонування в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у різних сферах професійної діяльності та побуту;

опанування студентами вмінь і навичок усіх видів вільної мовленнєвої діяльності в межах програмної тематики; формування у студентів лінгвокраїнознавчої компетенції.

Завдання:

- засвоєння початкових базових знань з історії польської мови, лексикології, граматики і стилістики польської мови;
- набуття й удосконалення вже набутих умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання) в межах програмної тематики;
- розширення активного й пасивного лексичного складу студентів;
- набуття й удосконалення більш складних мовних компетенцій (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання, висловлювання на запропоновану тему).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття лексикології, граматики і стилістики польської мови;
- певну базу лексичного складу мови;
- певні мовні компетенції (розуміння зі слуху, усне висловлювання, розуміння письмового тексту, створення письмового висловлювання, висловлювання на запропоновану тему).

вміти:

- застосовувати теоретичний граматичний матеріал у мовленнєвій практиці;
- спілкуватися польською мовою в різних мовленнєвих ситуаціях;
- правильно і зрозуміло висловлювати свої думки в усній та письмовій формі з використанням засвоєного лексичного матеріалу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Історія польської мови та її діалекти

Тема 1. Древнепольский язык. Периодизация истории польского языка: Дописьменный период, Древнепольский период. Памятники. Диалекты. Историческая характеристика. Графика и орфография. Лингвистическая характеристика. Фонетика. Дописьменный период до XII века. Период XII–XIII веков. Период XIV – начала XVI века. Морфология. Лексика. Праславянская лексика. Заимствования.

Тема 2. Среднепольский период развития языка. Историческая характеристика языка того периода. Фонетика, морфология и лексика польского языка среднепольского периода

Тема 3. Новопольский период развития языка. Развитие литературного языка. Фонетика, морфология, лексика, синтаксис и грамматика новопольского периода. Заимствования и диалектизмы того периода. Грамматика О. Копчинского. Поэзия и проза. История изучения польского языка.

Змістовий модуль 2. Główne zasady nauczania się języka polskiego jako obcego

Temat 1. Alfabet języka polskiego. Wymowa. Akcent. Samogłoski w języku polskim. Spółgłoski w języku polskim. Spółgłoski *j, ć, ń, ś, ź, ż* w języku polskim. Spółgłoski *ł, l, w* w języku polskim. Samogłoski nosowe w języku polskim. Dygrafy w języku polskim. Spółgłoski miękkie i twarde w języku polskim. Pisownia.

Temat 2. Proszę powtórzyć! Nawiązywanie kontaktu, witanie się, terminy gramatyczne po polsku, mapa Polski.

Temat 3. Jak masz na imię? Nawiązywanie kontaktu. Przedstawienie sie. Zwroty grzecznościowe, powitania i pożegnania. Wyrażenie samopoczucia. Liczebniki 0-10. Przysłówki określające samopoczucie. Mianownik zaimków osobowych. Odmiana czasowników: być, mieć, mieszkać. Książka telefoniczna, skróty w adresie.

Temat 4. Mam pytanie. Co to jest? Zadawanie pytań. Określanie cech osób. Liczebniki 11-23. Opis wyglądu i charakteru. Mianownik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej. Rodzaj żeński, męski i nijaki rzeczowników. Koniugacja -m, -sz. Adresy, numery kierunkowe, nazwy województw, mapa administracyjna Polski.

Temat 5. Kim jesteś?

Zadawanie pytań. Przedstawienie się. Nazwy narodowości. Zawody i zajęcia. Języki obce. Narzędnik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Konigacja -ę, -isz. Czat w Internecie. Teleturniej.

Temat 6. Czy masz brata?

Rozmowa na temat rodziny. Pytanie o wiek. Pytanie o adres e-mailowy. Liczebniki 20-100. Nazwy członków rodziny. Adres internetowy. Biernik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Zaimki dzierżawcze w mianiwniku.

Temat 7. Rozwój kulturalny.

Czytania a omówienie polskich bajek dla dzieci. Niektóre tradycje Polski. Legendy.

Модуль 2

Змістовий модуль 1. Ogólne zasady komunikacji

Temat 1. Co lubisz robić? Wyrażanie upodobania. Uzasadnianie. Wyrażanie relacji czasowych. Pytanie o informacje. Czasowniki opisujące hobby. Przysłówki określające częstotliwość. Struktury *interesować się* + narzędnik, *lubić* + biernik, *lubić* + bezokolicznik. Czasowniki typu –ować. Czasowniki modalne Zestawienie koniugacji. Opowiadanie o swoim hobby. Rozmowy telefoniczne. Ogłoszenia z gazety. Ankieta *Co robisz w czasie wolnym* i *Jak często to robisz?*

Temat 2. Proszę rachunek. Pytanie i podawanie numeru telefonu. Wyrażanie Upodobań kulinarnych. Sytuacje w kawiarni i restauracji. Pytanie o informacje i pozwolenie (Gdzie jest ...? Czy tu można ...? Czy mogę ...?). Liczebniki 100-1000. Nazwy żywności, dań i potraw. Nazwy napojów. Podawanie cen. Odmiana czasowników *jeść, pić*. Biernik liczby pojedynczej. Narzędnik w wyrażeniach przyimkowych po przyimku z. Menu kawiarni i restauracji. Broszura pizzerii. Złożony sposób podawania numeru telefonu. Rachunek z restauracji. Ogłoszenia prasowe. Napisy i szyldy.

Temat 3. Zwykle nic nie robię. Wyrażanie relacji czasowych. Wyrażanie możliwości, zdolności. Rutyna dnia codziennego. Pory dnia, godziny. Nazwy dni tygodnia. Środki komunikacji. Odmiana czasowników *iść, myć się, spać*. Czasowniki ruchu (*iść/chodzić, jechać/jeździć*). Zestawienie czasowników *umieć / wiedzieć / znać*. Biernik i narzędnik po czasownikach *spotykać się / spotykać się z*. Narzędnik zaimków osobowych liczby pojedynczej i mnogiej. Liczebniki porządkowe 1-24. Rozmowa telefoniczna. Program kin i teatrów przez telefon. Pytanie o godzinę. Ustalenie kolejności wydarzeń. Opisywanie rutyny dnia codziennego. Wypełnianie kalendarza tygodniowego.

Temat 4. Może pójdziemy do kina? Proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji spotkania. Wyrażanie relacji godzinowych (*o, od, do*). Pytanie o informacje (dworzec, hotel). Zamawianie taksówki. Pomyłka telefoniczna. Nazwy rodzajów pociągów. Dopełniacz liczby pojedynczej przymiotników, rzeczowników i zaimków w wyrażaniu kierunki (do) i wyrażaniu negacji. Biernik po wyrażeniu przyimkowym w pytaniu o cel (*na co?*). Opowiadanie o czynnościach codziennych. Dialogi telefoniczne. Program telewizyjny. Plan wizyty biznesmena. Rozkład jazdy pociągów. Planowanie tygodnia. Bilet na pociąg.

Temat 5. Robimy zakupy. Zakupy w sklepie spożywczym. Zakupy w sklepie odzieżowym. Wyrażania preferencji, negacji, uznania. Komplementowanie. Nazwy sklepów i punktów usługowych. Nazwy miar, ilości. Nazwy ubrań, kolorów. Idiomy (*czarna owca, jasne jak słońce, być zielonym z / ze, czerwony jak burak ...*). Dopełniacz liczby mnogiej w określeniu ilości oraz jako forma dopełniacza bliższego po czasownikach zaprzeczonych. Celownik zaimków osobowych (*podoba mi się*). Dialogi w centrum handlowym, w sklepie spożywczym i odzieżowym. Oferta sklepu odzieżowego w Internecie. Komplementy. Opinie o modzie. Opis ubioru. Metki ubraniowe.

Temat 6. To już było! Wyrażanie relacji czasowych (przeszłość). Relacjonowanie. Nazwy miesięcy w miejscowniku. Okoliczniki czasu. Czas przeszły (aspekt niedokonany) z okolicznikami czasu (*jak długo?, jak często?*). Odmiana czasowników *iść, móc, jeść,* typu –eć w czasie przeszłym. Akcent w czasie przeszłym (liczba mnoga). E-mail do przyjaciela. Zadawanie pytań i relacjonowanie wydarzeń z przeszłości. Mój zeszły rok. Relacjonowanie wydarzeń na podstawie notatki z kalendarza.

Temat 7. Jakie masz plany? Wyrażanie relacji czasowych (przyszłość). Wyrażanie życzenia. Plany. Okoliczniki czasu. Postanowienia noworoczne. Telefon komórkowy. Czas przyszły (aspekt niedokonany). Zestawienie i powtórzenie czasów. Pytanie o informacje. Kupowanie telefonu komórkowego. Horoskop roczny. Pytanie o plany. Opisywanie swoich planów. Wyrażanie przypuszczenia na temat przyszłości. SMS-y po polsku. Tabela taryf telefonicznych.

Temat 8. Gdzie jesteś? Określenie lokalizacji. Zwracani czyjejś uwagi (w pytaniu o drogę). Wyrażanie przekonania. Uzasadnianie. Położenie geopolityczne Polski. Nazwy kierunków świata. Nazwy obiektów w mieście. Nazwy zabytków. Miejscownik przymiotników i rzeczowników i zaimków osobowych w wyrażeniach przymiotnikowych określających miejsce, czas oraz przedmiot rozmowy. Dialogi sytuacyjne (ulica, muzeum, galeria, centrum informacji kulturalnych, punkt zprzedaży biletów MPK). Opinie: co można robić na wyspie Relaksandii? Pytanie o drogę. Prezentacja atrakcji wyspy Relaksandii. Prezentacja atrakcji turystycznych regionu / kraju. Plan nowego miasta. Mapa geograficzna Polski. Napisy i szyldy w mieście.

Temat 9. Jadę na urlop! Dialogi w podróży. Telefoniczna rezerwacjapokoju. Urlop. Podróżowanie. Dworzec. Lotnisko. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Oferty turystyczne. Pocztówki. Rezerwacja pokoju przez Internet.

Temat 10. Szukam mieszkania. Opisywanie i wynajmowanie mieszkania. Informacje na automatycznej sekretarce. Pomieszczenia w domu i mieszkaniu. Meble. Wynajem mieszkania. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Mianownik i biernik liczby mnogiej przymiotników i rzeczowników niemęskoosobowych. Artykuły, folder reklamowy, ogłoszenia z gazety, list do redakcji.

Temat 11. Wszystko mnie boli. Rozmowy i opinie na temat pogody, wyglądu i zdrowia. Rezerwacja w przychodni lekarskiej. Wizyta u lekarza. Udzielanie rady. Pogoda i pory roku. Części ciała. Tworzenie przysłowków. Konstrukcja boli/bolą mnie. Prognoza pogody, list do redakcji, broszura klubu fitness.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Історія польської мови та її діалекти												
Тема 1. Древнепольский язык	12	-	4		2	6						
Тема 2.	7	-	4			3						

Среднепольский период развития языка.												
Тема 3. Новопольский период развития языка.	8	-	4			4						
Разом за змістовим модулем 1	27	-	12		2	13						
Змістовий модуль 2. Główne zasady nauczania się języka polskiego jako obcego												
Тема 1. Alfabet języka polskiego.	6	-	4			2						
Тема 2. Proszę powtórzyć!	8	-	4			4						
Тема 3. Jak masz na imię?	12	-	6			6						
Тема 4. Mam pytanie. Co to jest?	12	-	4		2	6						
Тема 5. Kim jesteś?	18	-	6		2	10						
Тема 6. Czy masz brata?	18	-	6		2	10						
Тема 7. Co lubisz robić?	12	-	8		2	2						
Тема 8. Proszę rachunek.	8	-	6			2						
Тема 9. Zwykle nic nie robię.	1	-	8			2						
Тема 10. Rozwój kulturalny.	16	-	6		2	8						
Разом за змістовим модулем 2	120	-	58		10	52						
ІНДЗ	12				12							
Усього годин	132		70		12	65						
Модуль 2.												
Змістовий модуль 3. Ogólne zasady komunikacji												
Тема 1. Może pójdziemy do kina?	8	-	4			4						
Тема 2. Robimy zakupy	14	-	8			6						
Тема 3. To już było!	18	-	8		4	6						
Тема 4. Jakie masz plany?	16	-	10			6						
Тема 5. Gdzie jesteś?	12	-	6			6						
Тема 6. Jadę na urlop!	12	-	6			6						
Тема 7. Szukam mieszkania.	20	-	6		4	10						
Тема 8. Wszystko mnie boli.	18	-	8		4	8						
Разом за змістовим модулем 3	123	-	56		15	52						
ІНДЗ	15				15							
Усього годин	138		56		15	52						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Древнепольский язык	4
2	Среднепольский период развития языка.	4
3	Новопольский период развития языка.	4
4	Alfabet języka polskiego.	4
5	Proszę powtórzyć!	4
6	Jak masz na imię?	6
7	Mam pytanie. Co to jest?	4
8	Kim jesteś?	6
9	Czy masz brata?	6
10	Rozwój kulturalny.	8
11	Co lubisz robić?	6
12	Proszę rachunek.	8
13	Zwykle nic nie robię.	6
14	Może pójdziemy do kina?	4
15	Robimy zakupy	8
16	To już było!	8
17	Jakie masz plany?	6
18	Gdzie jesteś?	6
19	Jadę na urlop!	6
20	Szukam mieszkania.	6
21	Wszystko mnie boli.	6
	Разом	120

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	-	-

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	Модуль 1.	
1.	Древнепольский язык	6
2.	Среднепольский период развития языка.	3
3.	Новопольский период развития языка.	4
4.	Alfabet języka polskiego.	4
5.	Proszę powtórzyć!	4
6.	Jak masz na imię?	6
7.	Mam pytanie. Co to jest?	6

8.	Kim jesteś?	10
9.	Czy masz brata?	10
10.	Co lubisz robić?	4
11.	Proszę rachunek.	6
12.	Zwykle nic nie robię.	4
13.	Rozwój kulturalny.	8
	Разом	75
Модуль 2.		
1	Może pójdziemy do kina?	8
2	Robimy zakupy	8
3	To już było!	6
4	Jakie masz plany?	10
5	Gdzie jesteś?	8
6	Jadę na urlop!	10
7	Szukam mieszkania.	12
8	Wszystko mnie boli.	13
	Разом	75

9. Індивідуальні завдання

1. Układ słownika.
2. Napisanie wypracowań na tematy: „Wygląd człowieka”, „Moja Rodzina”, „To już kiedyś było”, „Moje mieszkanie”, „Choroby”.
3. Czytanie literatury dodątkowej (27 год.).

10. Методи навчання

Практичні заняття, реферування наукової літератури, складання розширених конспектів з теми.

11. Методи контролю

Контрольні і тестові роботи, оцінки за підготовку до практичного заняття, оцінки за роботу з першоджерелами, оцінки за виконані індивідуальні завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1								50	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8		
15		10		10		10	5		

Т1, Т2 ... Т12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти викладеного матеріалу, наочний матеріал, бібліотека Центру польської культури МДУ.

14. Рекомендована література

Базова

13. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego (podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców) / Recenzent prof. dr hab. Jurkowski M. – Kielce : Wydawnictwo TAKT, 1998. – 310 s.
14. Gałyga D. Ach, ten język polski! (ćwiczenia komunikacyjne dla grup początkujących) / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 192 s.
15. Hącia A. Język polski: 365 ćwiczeń z gramatyki / Opracowanie redakcyjne i korekta Redakcja języka polskiego Wydawnictwa Langenscheidt Polska. – Kraków : Wydawnictwo Langenscheidt Polska, 2007. – 220 s.
16. Język polski dla cudzoziemców / seria pod redakcja Miodunki W. Ćwiczenia gramatyczne: Czas na czasownik / Recenzent Dąbrowska A. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 222 s.
17. Lipińska E. Z polskim na ty (podręcznik do nauki języka polskiego) / Redakcja Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 294 s.
18. Madelska L., Warchoł-Schlottmann M.Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego / Redaktor prowadzący serii HURRA!!! : Stępnik-Siara A. – Kraków : PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2008. – 204 s.
19. Szelc-Mays M. Nowe słowa – stare rzeczy (podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego) – poziomy : podstawowy i średni ogólny / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2004. – 196 s.

Допоміжна

1. Mędak S. Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 17; redaktor W. Lohman ; tłumaczenie na jęz. angielski A. Seretny, A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2004. - 368 s.
2. Mędak S. Słownik odmiany rzeczowników polskich / Seria pod redakcją W. Miodunki 16 ; redaktor W. Lohman ; tłumazcenie na jęz. angielski A. Kurtyka. – Kraków : Universitas, wyd. I, 2003. – 324 s.
3. Mędak S. W świecie polszczyzny : podręcznik do nauczania języka polskiego dla obcokrajowców / Redaktor Bugajska T. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2007. – 308 s.
4. Słownik języka polskiego PWN / W opracowaniu E. Sobol. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, wyd. III – 3 dodruk, 2010. – 1357 s.
5. Słownik wyrazów bliskoznacznych PWN / Pod redakcją M. Bańki ; opracowanie L. Wiśniakowska. – Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2006. – 724 s.

15. Інформаційні ресурси

1. Klasoteka: Archiwum kategorii „Język polski” // Ресурс інтернет: http://klasoteka.pl/category/dla-dzieci/jezyk-polski/
2. „Polska Biblioteka Internetowa” – http://www.pbi.edu.pl
3. „Biblioteka Literatury Polskiej w Internecie” – http://monika.univ.gda.pl/~literat
4. „Exlibris - Biblioteka Internetowa” – http://exlibris.biblioteka.prv.pl/
5. „Federacja Bibliotek Cyfrowych” – http://fbc.pionier.net.pl
6. „DolnośląskaBibliotekaCyfrowa”–http://www.dbc.wroc.pl/dlibra
7. „Małopolska Biblioteka Cyfrowa” – http://mbc.malopolska.pl/dlibra
8. „Śląska Biblioteka Cyfrowa” – http://www.sbc.org.pl/dlibra
9. „Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa” – http://www.wbc.poznan.pl/dlibra
10. „Wolne Podreczniki.pl” – http://wiki.wolnepodreczniki.pl
11. „Portal Literacki Fabrica Librorum” – http://fabrica.civ.pl.

Маріупольський державний університет
Кафедра слов’янської філології та перекладу

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ПОЛЬСЬКОЇ)»

Маріуполь, 2017

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Древнепольский язык.

Периодизация истории польского языка: Дописьменный период, Древнепольский период. Памятники. Диалекты. Историческая характеристика. Графика и орфография. Лингвистическая характеристика. Фонетика. Дописьменный период до XII века. Период XII–XIII веков. Период XIV – начала XVI века. Морфология. Лексика. Праславянская лексика. Заимствования.

Тема 2. Среднепольский период развития языка.

Историческая характеристика языка того периода. Фонетика, морфология и лексика польского языка среднепольского периода

Тема 3. Новопольский период развития языка.

Развитие литературного языка. Фонетика, морфология, лексика, синтаксис и грамматика новопольского периода. Заимствования и диалектизмы того периода. Грамматика О. Копчинского. Поэзия и проза. История изучения польского языка.

Temat 4. Alfabet języka polskiego.

Wymowa. Akcent. Samogłoski w języku polskim. Spółgłoski w języku polskim. Spółgłoski *j, ć, ń, ś, ź, ż* w języku polskim. Spółgłoski *ł, l, w* w języku polskim. Samogłoski nosowe w języku polskim. Dygrafy w języku polskim. Spółgłoski miękkie i twarde w języku polskim. Pisownia.

Temat 5. Proszę powtórzyć!

Nawiązywanie kontaktu, witanie się, terminy gramatyczne po polsku, mapa Polski.

Temat 6. Jak masz na imię?

Nawiązywanie kontaktu. Przedstawienie sie. Zwroty grzecznościowe, powitania i pożegnania. Wyrażenie samopoczucia. Liczebniki 0-10. Przysłówki określające samopoczucie. Mianownik zaimków osobowych. Odmiana czasowników: być, mieć, mieszkać. Książka telefoniczna, skróty w adresie.

Temat 7. Mam pytanie. Co to jest?

Zadawanie pytań. Określanie cech osób. Liczebniki 11-23. Opis wyglądu i charakteru. Mianownik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej. Rodzaj żeński, męski i nijaki rzeczowników. Koniugacja -m, -sz. Adresy, numery kierunkowe, nazwy województw, mapa administracyjna Polski.

Temat 8. Kim jesteś?

Zadawanie pytań. Przedstawienie się. Nazwy narodowości. Zawody i zajęcia. Języki obce. Narzędnik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Konigacja -ę, -isz. Czat w Internecie. Teleturniej.

Temat 9. Czy masz brata?

Rozmowa na temat rodziny. Pytanie o wiek. Pytanie o adres e-mailowy. Liczebniki 20-100. Nazwy członków rodziny. Adres internetowy. Biernik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Zaimki dzierżawcze w mianiwniku.

Temat 10. Rozwój kulturalny.

Czytania a omówienie polskich bajek dla dzieci. Niektóre tradycje Polski. Legendy.

Temat 11. Co lubisz robić?

Wyrażanie upodobania. Uzasadnianie. Wyrażanie relacji czasowych. Pytanie o informacje. Czasowniki opisujące hobby. Przysłówki określające częstotliwość. Struktury *interesować się* + narzędnik, *lubić* + biernik, *lubić* + bezokolicznik. Czasowniki typu –ować. Czasowniki modalne Zestawienie koniugacji. Opowiadanie o swoim hobby. Rozmowy telefoniczne. Ogłoszenia z gazety. Ankieta *Co robisz w czasie wolnym* i *Jak często to robisz?*

Temat 12. Proszę rachunek.

Pytanie i podawanie numeru telefonu. Wyrażanie Upodobań kulinarnych. Sytuacje w kawiarni i restauracji. Pytanie o informacje i pozwolenie (Gdzie jest ...? Czy tu można ...? Czy mogę ...?). Liczebniki 100-1000. Nazwy żywności, dań i potraw. Nazwy napojów. Podawanie cen. Odmiana czasowników *jeść, pić*. Biernik liczby pojedynczej. Narzędnik w wyrażeniach

przyimkowych po przyimku z. Menu kawiarni i restauracji. Broszura pizzerii. Złożony sposób podawania numeru telefonu. Rachunek z restauracji. Ogłoszenia prasowe. Napisy i szyldy.

Temat 13. Zwykle nic nie robię.

Wyrażanie relacji czasowych. Wyrażanie możliwości, zdolności. Rutyna dnia codziennego. Pory dnia, godziny. Nazwy dni tygodnia. Środki komunikacji. Odmiana czasowników *iść, myć się, spać*. Czasowniki ruchu (*iść/chodzić, jechać/jeździć*). Zestawienie czasowników *umieć / wiedzieć / znać*. Biernik i narzędnik po czasownikach *spotykać się / spotykać się z*. Narzędnik zaimków osobowych liczby pojedynczej i mnogiej. Liczebniki porządkowe 1-24. Rozmowa telefoniczna. Program kin i teatrów przez telefon. Pytanie o godzinę. Ustalenie kolejności wydarzeń. Opisywanie rutyny dnia codziennego. Wypełnianie kalendarza tygodniowego.

Temat 14. Może pójdziemy do kina?

Proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji spotkania. Wyrażanie relacji godzinowych (*o, od, do*). Pytanie o informacje (dworzec, hotel). Zamawianie taksówki. Pomyłka telefoniczna. Nazwy rodzajów pociągów. Dopełniacz liczby pojedynczej przymiotników, rzeczowników i zaimków w wyrażaniu kierunki (do) i wyrażaniu negacji. Biernik po wyrażeniu przyimkowym w pytaniu o cel (*na co?*). Opowiadanie o czynnościach codziennych. Dialogi telefoniczne. Program telewizyjny. Plan wizyty biznesmena. Rozkład jazdy pociągów. Planowanie tygodnia. Bilet na pociąg.

Temat 15. Robimy zakupy.

Zakupy w sklepie spożywczym. Zakupy w sklepie odzieżowym. Wyrażania preferencji, negacji, uznania. Komplementowanie. Nazwy sklepów i punktów usługowych. Nazwy miar, ilości. Nazwy ubrań, kolorów. Idiomy (*czarna owca, jasne jak słońce, być zielonym z / ze, czerwony jak burak* ...). Dopełniacz liczby mnogiej w określeniu ilości oraz jako forma dopełniacza bliższego po czasownikach zaprzeczonych. Celownik zaimków osobowych (*podoba mi się*). Dialogi w centrum handlowym, w sklepie spożywczym i odzieżowym. Oferta sklepu odzieżowego w Internecie. Komplementy. Opinie o modzie. Opis ubioru. Metki ubraniowe.

Temat 16. To już było!

Wyrażanie relacji czasowych (przeszłość). Relacjonowanie. Nazwy miesięcy w miejscowniku. Okoliczniki czasu. Czas przeszły (aspekt niedokonany) z okolicznikami czasu (*jak długo?, jak często?*). Odmiana czasowników *iść, móc, jeść,* typu –eć w czasie przeszłym. Akcent w czasie przeszłym (liczba mnoga). E-mail do przyjaciela. Zadawanie pytań i relacjonowanie wydarzeń z przeszłości. Mój zeszły rok. Relacjonowanie wydarzeń na podstawie notatki z kalendarza.

Temat 17. Jakie masz plany?

Wyrażanie relacji czasowych (przyszłość). Wyrażanie życzenia. Plany. Okoliczniki czasu. Postanowienia noworoczne. Telefon komórkowy. Czas przyszły (aspekt niedokonany). Zestawienie i powtórzenie czasów. Pytanie o informacje. Kupowanie telefonu komórkowego. Horoskop roczny. Pytanie o plany. Opisywanie swoich planów. Wyrażanie przypuszczenia na temat przyszłości. SMS-y po polsku. Tabela taryf telefonicznych.

Temat 18. Gdzie jesteś?

Określenie lokalizacji. Zwracani czyjejś uwagi (w pytaniu o drogę). Wyrażanie przekonania. Uzasadnianie. Położenie geopolityczne Polski. Nazwy kierunków świata. Nazwy obiektów w mieście. Nazwy zabytków. Miejscownik przymiotników i rzeczowników i zaimków osobowych w wyrażeniach przymiotnikowych określających miejsce, czas oraz przedmiot rozmowy. Dialogi sytuacyjne (ulica, muzeum, galeria, centrum informacji kulturalnych, punkt zprzedaży biletów MPK). Opinie: co można robić na wyspie Relaksandii? Pytanie o drogę. Prezentacja atrakcji wyspy Relaksandii. Prezentacja atrakcji turystycznych regionu / kraju. Plan nowego miasta. Mapa geograficzna Polski. Napisy i szyldy w mieście.

Temat 19. Jadę na urlop!

Dialogi w podróży. Telefoniczna rezerwacjapokoju. Urlop. Podróżowanie. Dworzec. Lotnisko. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Oferty turystyczne. Pocztówki. Rezerwacja pokoju przez Internet.

Temat 20. Szukam mieszkania.

Opisywanie i wynajmowanie mieszkania. Informacje na automatycznej sekretarce. Pomieszczenia w domu i mieszkaniu. Meble. Wynajem mieszkania. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Mianownik i biernik liczby mnogiej przymiotników i rzeczowników niemęskoosobowych. Artykuły, folder reklamowy, ogłoszenia z gazety, list do redakcji.

Temat 21. Wszystko mnie boli.

Rozmowy i opinie na temat pogody, wyglądu i zdrowia. Rezerwacja w przychodni lekarskiej. Wizyta u lekarza. Udzielanie rady. Pogoda i pory roku. Części ciała. Tworzenie przysłowków. Konstrukcja boli/bolą mnie. Prognoza pogody, list do redakcji, broszura klubu fitness.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять

Тема 1. Древнепольский язык – 4 год.

Периодизация истории польского языка: Дописьменный период, Древнепольский период. Памятники. Диалекты. Историческая характеристика. Графика и орфография. Лингвистическая характеристика. Фонетика. Дописьменный период до XII века. Период XII–XIII веков. Период XIV – начала XVI века. Морфология. Лексика. Праславянская лексика. Заимствования.

Питання для самоконтролю:

1. Периоды развития польского языка.
2. Территория распространения древнепольского языка.
3. Дописьменный и письменный периоды.
4. Памятники на латинском языке с отдельными польскими глоссами.
5. Памятники на польском языке.
6. Фонетика древнепольского дописьменного периода (до XII века).
7. Фонетика древнепольского письменного периода (XII – начало XVI века).
8. Морфологические изменения языка.
9. Лексический состав древнепольского языка.
10. Атинизмы и богемизмы древнепольского периода.

Тема 2. Среднепольский период развития языка – 4 год.

Историческая характеристика языка того периода. Фонетика, морфология и лексика польского языка среднепольского периода.

Питання для самоконтролю:

1. Первые произведения среднепольского периода.
2. Изменения в грамматической истеме языка.
3. Словари среднепольского периода.
4. Литературный процесс среднепольского периода.

Тема 3. Новопольский период развития языка – 4 год.

Развитие литературного языка. Фонетика, морфология, лексика, синтаксис и грамматика новопольского периода. Заимствования и диалектизмы того периода. Грамматика О. Копчинского. Поэзия и проза. История изучения польского языка.

Питання для самоконтролю:

1. Внутриязыковые изменения и дальнейшее развитие литературного языка.
2. Орфографический комитет.
3. Особенности орфоэпии, грамматики и лексики польского языка.

Temat 4. Alfabet języka polskiego – 4 год.

Wymowa. Akcent. Samogłoski w języku polskim. Spółgłoski w języku polskim. Spółgłoski *j, ć, ń, ś, ź, ż* w języku polskim. Spółgłoski *ł, l, w* w języku polskim. Samogłoski nosowe w języku polskim. Dygrafy w języku polskim. Spółgłoski miękkie i twarde w języku polskim. Pisownia.

Допоміжні матеріали:

ALFABET POLSKI. WYMOWA

Alfabet polski (dawniej: abecadło) – alfabet używany do zapisu języka polskiego. Oparty jest na alfabecie łacińskim i składa się obecnie z 32 liter.

Litery drukowane alfabetu polskiego:

A a	a	Adam	**M m**	Em	matka
Ą ą	o nosowe	Są	**N n**	En	noc
B b	be	Bar	**Ń ń**	Eń	koń
C c	ce	Co	**O o**	o	okno

Ć ć	cie	Być	**Ó ó**	o kreskowane	Kraków
D d	de	Dom	**P p**	pe	pan
E e	e	Ewa	**R r**	er	rower
Ę ę	e nosowe	Gęś	**S s**	es	sens
F f	ef	Film	**Ś ś**	eś	śnieg
G g	gie	Grupa	**T t**	te	tani
H h	ha	Herbata	**U u**	u	ulica
I i	i	Imię	**W w**	wu	woda
J j	jot	Ja	**Y y**	y	syn
K k	ka	Kolor	**Z z**	zet	zebra
L l	el	Lekcja	**Ź ź**	ziet	źle
Ł ł	eł	Łatwo	**Żż**	żet	żelazo

SPÓŁGŁOSKI

b, c, ć, d, f, g, h, j, k, l, ł, m, n, ń, p, r, s, ś, t, w, z, ź, ż

iść, dzisiaj, kawa, herbata, mama, brat, uniwersytet, student, filiżanka, ja, ona

SAMOGŁOSKI

a, ą, e, ę, i, o, u-ó, y

ty, on, my, wy, oni, komputer, stół, telewizor, telefon, Polska, Białoruś, kino

DWUZNAKI

Dwuznak, digraf – dwie litery oznaczające jedną głoskę.

ch [χ] chleb, chory, choinka
cz [č] czysty, czerwony, czas
dz [dz] sadza, bardzo, dzban
dź [dž´] dźwig, niedźwiedź
dż [dž]dżdżysty, dżem, dżdżownica
rz [ž] rzadko, rzecz, rzucać
[š] o**t**rzymać, **k**rzyk, **p**rzepraszam
sz [š] słyszeć, szansa, szalik

Inna ortografia, ta sama wymowa

ó = u, ch = h, rz = z, ci = ć, dzi = dź, ni = ń, si = ś, zi = ź

SAMOGŁOSKI NOSOWE

ą,		ę
[om] dąb ząb gołąb	**b, p**	**[em]** dęby zęby gołębie
[on] błąd, pączek, oglądać	**d, t, dz, c, dż, cz**	**[en]** łabędź ręcznik objętość
[o] krzyknął	**Ł, L**	**[e]** krzyknęli
		[e] się, chcę, herbatę
[ǫ] wąż, kąsać, dążyć	**z, s, ż, sz, rz, ź, ś**	**[ę]** węzel, kęs, poczęstować

Temat 5. Proszę powtórzyć! – 4 год.
Nawiązywanie kontaktu, witanie się, terminy gramatyczne po polsku, mapa Polski.
Допоміжні матеріали:

• Jak masz na imię? • Jak ma Pan na imię? • Jak się nazywasz? • Jak się Pan/ Pani nazywa?	• Mam na imię Agnieszka • Mam na imię Michał • Nazywam się Nowak • Nazywam się Michał Nowak
• Jak się masz? • Jak się Pan/ Pani ma?	• Świetnie • Bardzo dobrze • Dobrze • Tak sobie • Źle • Bardzo źle • Fatalnie

Temat 6. Jak masz na imię? – 6 год.

Nawiązywanie kontaktu. Przedstawienie się. Zwroty grzecznościowe, powitania i pożegnania. Wyrażenie samopoczucia. Liczebniki 0-10. Przysłówki określające samopoczucie. Mianownik zaimków osobowych. Odmiana czasowników: być, mieć, mieszkać. Książka telefoniczna, skróty w adresie.

Словник:

Powitanie

- "Cześć!" - zwrot do bliskich znajomych, przyjaciół, krewnych oraz dzieci, pierwotne oznaczał wyrażenie dla spotkanej osoby dużego szacunku, czci.
- "Piątka!" lub "Kopsnij piątkę!", "Przybij piątkę!" - podobnie jw. lecz połączony z gestem "przybicia piątki"
- "Kopę lat!" (w domyśle: "Kopę lat Cię nie widziałem!") - podkreślenie upływu długiego czasu od poprzedniego spotkania
- "Graba!" lub "Grabula!" - zwrot stosowany prawie wyłącznie przez mężczyzn, zachęcający do wyciągnięcia dłoni na powitanie, połączony z gestem uściśnięcia dłoni, stosowany przez osoby, które łączy duża zażyłość
- "Witka!" lub "Kopsnij witkę!" - jw.
- "Strzała!" lub "Strzałeczka!" - jw.
- "Sie masz!" lub "Sie ma!" - skrócona forma "Jak się masz!", która stała się charakterystyczna dla stylu języka młodzieżowego
- "Szczęść Boże!" lub "Szczęść Boże pracy!" (gdy witana osoba pracuje), odpowiedź: "Daj Boże!" - tradycyjne powitanie górników, stosowane czasami przez katolików
- "przybicie piątki" (uderzenie otwartą dłonią o dłoń drugiej osoby)
- "przybicie rzymskiej piątki" j.w. ale tylko dwoma palcami
- "Witam!" lub "Witaj!" - podobne w wymowie do "Cześć!", ale nieco mniej emocjonalne
- "Czołem!" - pozdrowienie podobne do Cześć!, jednak brzmiące nieco bardziej archaicznie i poufale
- "Wszelki duch Pana Boga chwali!" - archaizm, stosowany dzisiaj, aby podkreślić szczególność spotkania, zaskoczenie, zdziwienie, często z nutą żartu
- "Popioły pod nogi!", "Popioły do nóg!" - żartobliwe podkreślenie jak wielkim zaszczytem jest spotkanie witanej osoby. Zwrot zdaje się wzywać wszystkich obecnych do uklęknięcia i oddania czci. Używany również dla podkreślenia upływu długiego czasu od ostatniego spotkania.
- "Jak się masz!", "Jak się miewasz!" - powitanie wyrażające zainteresowanie samopoczuciem spotkanej osoby
- "Co u Ciebie słychać!", "Co słychać!" - jw.

Zwroty grzecznościowe:

Przepraszam.

Przepraszam! (w pytaniach np. o drogę czy godzinę),

Słucham?! (niedowierzanie)

Proszę.
Proszę bardzo. (np. w sklepie, gdy coś podajemy)
Dziękuję.
Gratulacje!
Powodzenia!
Wszystkiego najlepszego!
Szczęśliwej podróży!
Udanej podróży!
Baw się dobrze!
Na zdrowie! (gdy, ktoś kichnie)
Wszystkiego Najlepszego (zokazji urodzin)
Wesołych Świąt (BożegoNarodzenia)
Szczęśliwego Nowego Roku!
Radosnych Świąt Wielkanocnych!
Wzajemnie!
Smacznego!
Nie ma za co. (w odpowiedzina podziękowanie)
Proszę bardzo! (przepuszczającokogoś przed sobą, np.w drzwiach).
Dziękuję za Pańskąpomoc.
Szybkiego powrotu do zdrowia!

Temat 7. Mam pytanie. Co to jest? – 4 год.

Zadawanie pytań. Określanie cech osób. Liczebniki 11-23. Opis wyglądu i charakteru. Mianownik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej. Rodzaj żeński, męski i nijaki rzeczowników. Koniugacja -m, -sz. Adresy, numery kierunkowe, nazwy województw, mapa administracyjna Polski.

Допоміжні матеріали:

Rodzaj rzezowników

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
-0 -a	-a -i	-o -e -ę -um
pan mężczyzna	kawa pani	mleko archiwum

Oni mężczyźni, mężczyźni i kobiety	**One** kobiety, dzieci, rzeczy, zwierzęta
Panowie, aktorzy, studenci, artyści, ludzie, rodzice	Panie, aktorki, studentki, nauczycielki, domy, koty, lwy

Temat 8. Kim jesteś? – 6 год.

Zadawanie pytań. Przedstawienie się. Nazwy narodowości. Zawody i zajęcia. Języki obce. Narzędnik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Konigacja -ę, -isz. Czat w Internecie. Teleturniej.

Допоміжні матеріали:

Nazwy narodowości

Nazwa państwa	**Stolica**	**Mieszkaniec**	**Mieszkanka**	**Przymiotnik**
Austria	Wiedeń	Austriak	Austriaczka	austriacki
Białoruś	Mińsk	Białorusin	Białorusinka	białoruski
Bułgaria	Sofia	Bułgar	Bułgarka	bułgarski
Chiny	Pekin	Chińczyk	Chinka	chiński
Chorwacja	Zagrzeb	Chorwat	Chorwatka	chorwacki
Czechy	Praga	Czech	Czeszka	czeski
Francja	Paryż	Francuz	Francuzka	francuski
Grecja	Ateny	Grek	Greczynka	grecki
Hiszpania	Madryt	Hiszpan	Hiszpanka	hiszpański
Holandia	Amsterdam	Holender	Holenderka	holenderski
Japonia	Tokio	Japończyk	Japonka	japoński
Litwa	Wilno	Litwin	Litwinka	litewski
Łotwa	Ryga	Łotysz	Łotyszka	łotewski
Niemcy	Berlin	Niemiec	Niemka	niemiecki
Polska	Warszawa	Polak	Polka	polski

Rosja	Moskwa	Rosjanin	Rosjanka	rosyjski
Ukraina	Kijów	Ukrainiec	Ukrainka	ukraiński
Węgry	Budapeszt	Węgier	Węgierka	węgierski
Włochy	Rzym	Włoch	Włoszka	włoski

Narzędnik rzeczowników i przymiotników

Rodzaj	**mianownik: kto? co?**	**narzędnik: kim? czym?**	**przymiotnik**	**rzeczownik**
Męski	sympatyczny Francuz obcy język wysoki mężczyzna	sympatycznym Francuzem obcym językiem wysokim mężczyzną	-ym -im (-k, -g)	-em -iem (-k, -g) -ą
Żeński	ładna kobieta	ładną kobietą	-ą	-ą
Nijaki	polskie kino	polskim kinem	-ym -im (-k, -g)	-em -iem (-k, -g)

Rodzaj	**mianownik: kto? co?**	**Narzędnik: kim? czym?**	**przymiotnik**	**Rzeczownik**
rodzaj męski	dobry profesor	dobrymi profesorami	-ymi -imi	-ami
rodzaj żeński	wysoka dziewczyna	wysokimi dziewczynami		
rodzaj nijaki	drogie auto	drogimi autami		

Temat 6. Czy masz brata? – 6 год.

Rozmowa na temat rodziny. Pytanie o wiek. Pytanie o adres e-mailowy. Liczebniki 20-100. Nazwy członków rodziny. Adres internetowy. Biernik rzeczowników i przymiotników w liczbie pojedynczej i mnogiej. Zaimki dzierżawcze w mianiwniku.

Допоміжні матеріали:

Jak mówimy:

1 rok
2, 3, 4 lata
5- 21 lat
2**2**, 2**3**, 2**4 lata**
25 - 31 lat x**5** –**1** lat
3**2**, 3**3**, 3**4 lata**
x**2**, x**3**, x**4 lata**

Członki rodziny:

matka + ojciec = rodzice
brat + siostra + ja = rodzienstwo; syn + córka = dzieci
babcia + dziadek = dziadkowie; mąż + żona = małżeństwo
ciocia, wujek, kuzyn, kuzynka, prababcia, pradziadek, krewni, brat przyrodni, ojczym,macocha

Temat 10. Rozwój kulturalny – 6 год.

Czytania a omówienie polskich bajek dla dzieci. Niektóre tradycje Polski. Legendy.

Додаткові тексти для читання:

Legenda: O Lechu, Czechu i Rusie - O powstaniu państwa polskiego.

Dawno temu plemiona Słowian zamieszkiwały dalekie krainy. Żyli w dobrobycie i w zgodzie ze sobą. Na czele trzech największych i najpotężniejszych rodów stali trzej bracia: Lech, Czech i Rus. Ludzie cieszyli się z wielkiej mądrości swych przywódców, a dobrobyt jaki nastał za ich panowania spowodował, iż plemiona słowiańskie znacznie się rozrosły. Niestety wraz ze wzrostem ilości ludności zaczęło brakować ziaren z pobliskich pól, zwierzyny w lasach oraz ryb w rzekach. Ludzie zaczęli obawiać się głodu. Bracia dostrzegli ten problem i postanowili naradzić się co można z tym zrobić. Długo debatowali, aż w końcu postanowili poszukać nowych ziem dla swoich rodów.

Na drugi dzień zwołali swoje rodziny i przyjaciół i obwieścili co postanowili. Początkowo ludziom nie spodobał się pomysł braci, ale zaufali ich mądrości i decyzjom. Najbliższe dni rody spędziły na przygotowaniach do wyprawy. Pakowali swój dobytek i wznosili modły do swoich bóstw o powodzenie poszukiwań nowych ziem. Przyszedł w końcu dzień w którym opuścili swoje domostwa. Przodem jechali zbrojni, aby sprawdzać jakie niebezpieczeństwa czekają wędrowców. Za wojami jechały wozy ze starcami, kobietami i dziećmi oraz całym dobytkiem rodów słowiańskich. Na końcu jechał znów mały oddział straży, aby zapewnić bezpieczeństwo podróżników również za ich plecami.

Droga była ciężka. Czasem trzeba było przebrnąć rwące rzeki, czasem przepędzić atakujące watahy wilków lub dzikich plemion. Czasem podróżujący musieli przedzierać się przez gęste puszcze, w mrokach których czaiły się tajemnicze stwory. Słowianie ufali jednak swoich przywódcom Lechowi, Czechowi i Rusowi, a dla ich wsparcia jeszcze mocniej modlili się do swoich bóstw i uparci dążyli przed siebie.

Po wielu tygodniach znaleźli się wśród bezkresnych, żyznych równin, wśród których błyszczały w słońcu wody wielu rzek. Podczas postoju Rus rzekł do braci:

- Moi ludzie są już zmęczeni podróżą. Czujemy, iż te stepy są nam pisane i tu będzie nasz dom. Tu zostaniemy i założymy naszą osadę.

Lech i Czech pożegnali się z bratem, przysięgli, że jeszcze kiedyś się spotkają i ruszyli w dalszą podróż. Postanowili ruszyć za słońcem stojącym w zenicie, gdyż starszy z braci Czech lubił ciepło dawane przez promienie słoneczne.

Po wielu dniach podróży dotarli do wielkiej góry. Rozbili obóz u jej stóp. Przyszedł wtedy Czech do Lecha i tak mówi:

- Wiesz dobrze jak kocham słońce, a z tej góry będę miał bliżej do jego promieni. Ziemie są tu bardzo urodzajne. Tu zostaniemy i założymy osadę dla mego ludu.

Trudno było Lechowi opuścić brata, ale wiedział, że w końcu i on znajdzie swoje miejsce. Po kilku dniach pożegnał Czecha, przypomniał o przysiędze jaką złożyli jeszcze z Rusem, iż pewnego dnia się spotkają i ruszył w dalszą podróż. Po wielu dniach rozbili obóz i zaczęli przygotowywać posiłek. Lech rozejrzał się po okolicy. Ujrzał rzeki pełne ryb, bory pełne zwierzyny i ziemie nie mniej żyzne jak te Czecha i Rusa. Spojrzał na swoich ludzi, dostrzegł ich zmęczenie ciągła podróżą i tak do nich przemówił.

- Nadszedł kres naszej podróży. Czuję, iż to jest nasze miejsce i tu powinniśmy zostać. Tu założymy naszą osadę.

Ludzie ucieszyli się bo byli już bardzo strudzeni, jednak pragnęli, aby bóstwa dały im znak, iż jest to faktycznie koniec ich podróży. W tym też momencie gdzieś z góry rozległ się głośny okrzyk. Słowianie unieśli głowy, aby zobaczyć skąd on dobiega i ujrzeli wielkiego białego orła lądującego w gnieździe na szczycie ogromnego dębu. Widok zapierał dech w piersiach. Biel piór ptaka odcinała się pięknie na tle czerwieni nieba i zachodzącego właśnie słońca. Nikt nie miał wątpliwości, iż jest to znak na który czekali.

W miejscu w którym rozbili obóz zbudowano gród. Na cześć ptaka, który zakończył ich wędrówkę nadano osadzie kształt orlego gniazda i nazwano Gnieznem, zaś biały orzeł na tle czerwieni stał się godłem rodu Lecha, a później całego państwa polskiego, któremu ów ród dał swój początek.

O smoku wawelskim

Dawno temu, gdy polskimi ziemiami rządził król Krak, w Krakowie pojawił się smok. Było to ogromne zwierzę, o zielonej skórze, długim ogonie i paszczy wypełnionej ostrymi zębami. Smok zadomowił się w jamie pod zamkiem i żądał, aby raz w tygodniu składano mu ofiarę w postaci krowy. Jeżeli nie spełniono jego zachcianki, porywał ludzi.

Na mieszkańców Krakowa padł blady strach, jednak znalazło się kilku śmiałków, którzy twierdzili, że zdołają pokonać smoka. Niestety żaden z nich nie wracał z wyprawy do jamy potwora. Zarówno król, jak i poddani stracili już nadzieję na ratunek. Co tydzień stada bydła boleśnie się kurczyły, gdyż smok wymagał zawsze najdorodniejszych sztuk. Martwiono się, co będzie, gdy pożre już wszystkie krowy.

Gdy wydawało się, że wszystko już stracone i lud Krakowa czeka zagłada, na dworze Kraka pojawił się ubogi szewczyk.

- Panie mój, myślę, że jestem w stanie pokonać dręczącego Was smoka - zwrócił się do króla, nisko się kłaniając.

W królewskiej sali rozbrzmiały śmiechy rycerzy.

- Patrzcie go, śmiałek się znalazł.
- Nie wiesz, że smoka nikt nie jest w stanie pokonać?
- Zabił już wielu wybitnych wojaków! Jak możesz się z nimi równać?

Jednak Krak był mądrym władcą i wiedział, że nie można marnować żadnej szansy na uwolnienie się od groźnej bestii.

- Dobrze, szewczyku. Pokonaj smoka, a zostaniesz sowicie nagrodzony.

Szewczyk ukłonił się i odszedł, obmyślając swój plan. Niebawem wszystko miał już przygotowane. Zabił najdorodniejszego barana, jakiego udało mu się znaleźć, a potem wypchał go siarką i dokładnie zaszył. Zarzucił sobie go na plecy i udał się w kierunku smoczej jamy. Najciszej jak tylko potrafił zakradł się do samego wejścia, rzucił wypchanego barana i uciekł. Wkrótce z groty wyszedł smok, zwabiony zapachem świeżego mięsa i dostrzegając barana, natychmiast go pożarł. Siarka ukryta w zwierzęciu od razu zaczęła działać, powodując u smoka ogromne pragnienie. Rzucił się w kierunku Wisły i pił, pił, pił, pił...Wydawało się, że jeszcze chwila i wypije całą Wisłę! I wtedy nagle rozległ się ogromny huk. Smok wypił tak dużo wody, że po prostu pękł. Pomysłowy chłopiec został bohaterem całego miasta, a król sowicie go wynagrodził.

W Krakowie zaś do dziś, u stóp Wawelu, można zobaczyć Smoczą Jamę i ziejącą ogniem figurę wawelskiego smoka, upamiętniającą bohaterski czyn szewczyka.

Temat 11. Co lubisz robić? – 8 год.

Wyrażanie upodobania. Uzasadnianie. Wyrażanie relacji czasowych. Pytanie o informacje. Czasowniki opisujące hobby. Przysłówki określające częstotliwość. Struktury *interesować się* + narzędnik, *lubić* + biernik, *lubić* + bezokolicznik. Czasowniki typu –ować. Czasowniki modalne Zestawienie koniugacji. Opowiadanie o swoim hobby. Rozmowy telefoniczne. Ogłoszenia z gazety. Ankieta *Co robisz w czasie wolnym* i *Jak często to robisz?*

MOJE HOBBY

SPORT:
1. biegać, skakać, pływać;
2. grać w + Br (grać w piłkę nożną, grać w tenisa);
3. trenować;
4. koszykówka; siatkówka; piłka nożna; tenis; ping-pong;
5. boisko;
6. gimnastyka; aerobik;
7. uprawiać sport;
8. jeździć na rowerze, jeździć na nartach, jeździć na łyżwach, jeździć na wrotkach.

TANIEC:
1. tańczyć;
2. prosić do tańca;
3. dyskoteka, prywatka, impreza.

TEATR:
1. chodzić do teatru;
2. być w teatrze;
3. grać sztukę, spektakl;
4. sztuka: dramat, komedia, tragedia.

KINO:
1. film;
2. chodzić do kina

MUZYKA:
1. popularna, młodzieżowa, rockowa, poważna, jazz;
2. koncert;
3. słuchać muzyki, śpiewać.

PRASA:

1. czytać prasę;
2. dziennik „Gazeta Wyborcza”, tygodnik „Polityka”, miesięcznik „Twój Styl”.

Temat 12. Proszę rachunek – 6 год.

Pytanie i podawanie numeru telefonu. Wyrażanie Upodobań kulinarnych. Sytuacje w kawiarni i restauracji. Pytanie o informacje i pozwolenie (Gdzie jest ...? Czy tu można ...? Czy mogę ...?). Liczebniki 100-1000. Nazwy żywności, dań i potraw. Nazwy napojów. Podawanie cen. Odmiana czasowników *jeść, pić*. Biernik liczby pojedynczej. Narzędnik w wyrażeniach przyimkowych po przyimku z. Menu kawiarni i restauracji. Broszura pizzerii. Złożony sposób podawania numeru telefonu. Rachunek z restauracji. Ogłoszenia prasowe. Napisy i szyldy.

Додатковий тексти для читання:

Potrawy, które powstały z przypadku

1. Naleśniki Suzette, czyli płonące naleśniki z pomarańczami lub mandarynkami i likierem pomarańczowym powstały podobno trochę przez przypadek. Kucharz przygotowujący deser dla pewnej Francuzki imieniem Suzette, niechcący podpalił likier pomarańczowy. Ponieważ działo się to na oczach oczekujących na posiłek, kucharzowi nie pozostało nic innego, jak zachować kamienną twarz i podać płonące naleśniki.
2. Z kolei deser lodowy Melba zawdzięcza swą nazwę najwybitniejszej śpiewaczce operowej XIX wieku. Gdy w 1892 roku gościła w hotelu Savoy w Londynie, tam słynny kucharz August Escoffier, postanowił gwiazdę specjalnie uhonorować. Poczęstował ją lodami waniliowymi z brzoskwiniami zwieńczonymi malinową galaretką. To była deserowa rewolucja.

Pytania

1.Jakie potrawy powstały z przypadku?
2.Jak powstały naleśniki Suzette?
3. Dla kogo kucharz gotował naleśniki?
4. W jakim roku powstał deser lodowy Melba?
5.Proszę wymienić składniki deseru.
6.Dlaczego deser lodowy Melba ma taką nazwę?

Temat 13. Zwykle nic nie robię – 8 год.

Wyrażanie relacji czasowych. Wyrażanie możliwości, zdolności. Rutyna dnia codziennego. Pory dnia, godziny. Nazwy dni tygodnia. Środki komunikacji. Odmiana czasowników *iść, myć się, spać*. Czasowniki ruchu (*iść/chodzić, jechać/jeździć*). Zestawienie czasowników *umieć / wiedzieć / znać*. Biernik i narzędnik po czasownikach *spotykać się / spotykać się z*. Narzędnik zaimków osobowych liczby pojedynczej i mnogiej. Liczebniki porządkowe 1-24. Rozmowa telefoniczna. Program kin i teatrów przez telefon. Pytanie o godzinę. Ustalenie kolejności wydarzeń. Opisywanie rutyny dnia codziennego. Wypełnianie kalendarza tygodniowego.

Додаткова інформація:

Która jest godzina?

	forma oficjalna	**forma nieoficjalna**
21.00	dwudziesta pierwsza	dziewiąta
7.15	siódma piętnaście	piętnaście / kwadrans **po** siódm**ej**
16.20	szesnasta dwadzieścia	dwadzieścia **po** czwart**ej**
8.30	ósma trzydzieści	wpół **do** drugi**ej**
22.30	dwudziesta druga trzydzieści	wpół **do** jedenast**ej**
17.55	siedemnasta pięćdziesiąt pięć	**za** pięć szósta

Додаткове завдання:

Która jest godzina? – formy oficjalne/nieoficjalne

14:45 _____
5:30 _____
21:15 _____
11:05 _____
18:00 _____
7:10 _____

4:55 _____
20:25 _____
23:35 _____

Дидактичний матеріал:

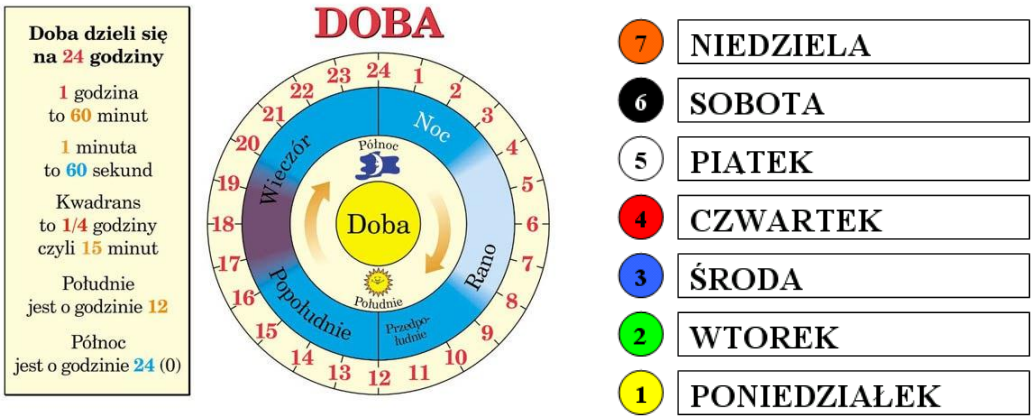

Temat 14. Może pójdziemy do kina? – 4 год.

Proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji spotkania. Wyrażanie relacji godzinowych (*o, od, do*). Pytanie o informacje (dworzec, hotel). Zamawianie taksówki. Pomyłka telefoniczna. Nazwy rodzajów pociągów. Dopełniacz liczby pojedynczej przymiotników, rzeczowników i zaimków w wyrażaniu kierunki (do) i wyrażaniu negacji. Biernik po wyrażeniu przyimkowym w pytaniu o cel (*na co?*). Opowiadanie o czynnościach codziennych. Dialogi telefoniczne. Program telewizyjny. Plan wizyty biznesmena. Rozkład jazdy pociągów. Planowanie tygodnia. Bilet na pociąg.

Додаткова інформація:

	forma oficjalna	**forma nieoficjalna**
13.00	O trzynast**ej**	O pierwsz**ej**
13.15	O trzynast**ej** piętnaście	Piętnaście po pierwsz**ej**
13.30	O trzynast**ej** trzydzieści	O wpół **do** drugi**ej**
13.45	O trzynast**ej** czterdzieści pięć	**Za** piętnaście druga
14.00	O czternast**ej**	O drugiej

Temat 15. Robimy zakupy – 8 год.

Zakupy w sklepie spożywczym. Zakupy w sklepie odzieżowym. Wyrażania preferencji, negacji, uznania. Komplementowanie. Nazwy sklepów i punktów usługowych. Nazwy miar, ilości. Nazwy ubrań, kolorów. Idiomy (*czarna owca, jasne jak słońce, być zielonym z / ze, czerwony jak burak* ...). Dopełniacz liczby mnogiej w określeniu ilości oraz jako forma dopełniacza bliższego po czasownikach zaprzeczonych. Celownik zaimków osobowych (*podoba mi się*). Dialogi w centrum handlowym, w sklepie spożywczym i odzieżowym. Oferta sklepu odzieżowego w Internecie. Komplementy. Opinie o modzie. Opis ubioru. Metki ubraniowe.

Temat 16. To już było! – 8 год.

Wyrażanie relacji czasowych (przeszłość). Relacjonowanie. Nazwy miesięcy w miejscowniku. Okoliczniki czasu. Czas przeszły (aspekt niedokonany) z okolicznikami czasu (*jak długo?, jak często?*). Odmiana czasowników *iść, móc, jeść,* typu –eć w czasie przeszłym. Akcent w czasie przeszłym (liczba mnoga). E-mail do przyjaciela. Zadawanie pytań i relacjonowanie wydarzeń z przeszłości. Mój zeszły rok. Relacjonowanie wydarzeń na podstawie notatki z kalendarza.

Temat 17. Jakie masz plany? – 10 год.

Wyrażanie relacji czasowych (przyszłość). Wyrażanie życzenia. Plany. Okoliczniki czasu. Postanowienia noworoczne. Telefon komórkowy. Czas przyszły (aspekt niedokonany). Zestawienie i powtórzenie czasów. Pytanie o informacje. Kupowanie telefonu komórkowego. Horoskop roczny. Pytanie o plany. Opisywanie swoich planów. Wyrażanie przypuszczenia na temat przyszłości. SMS-y po polsku. Tabela taryf telefonicznych.

Допоміжні матеріали:

HOROSKOPY.

Kiedyś astrologia była dziedziną nauki, z której zdobyczy korzystał nawet Mikołaj Kopernik. Astrologia służy do tworzeniahoroskopów.

Wodnik, Ryby, Baran Byk, Bliźnięta, Rak Lew, Panna, Waga

Skorpion, Strzelec,Koziorożec

Temat 18. Gdzie jesteś? – 6 год.

Określenie lokalizacji. Zwracani czyjejś uwagi (w pytaniu o drogę). Wyrażanie przekonania. Uzasadnianie. Położenie geopolityczne Polski. Nazwy kierunków świata. Nazwy obiektów w mieście. Nazwy zabytków. Miejscownik przymiotników i rzeczowników i zaimków osobowych w wyrażeniach przymiotnikowych określających miejsce, czas oraz przedmiot rozmowy. Dialogi sytuacyjne (ulica, muzeum, galeria, centrum informacji kulturalnych, punkt zprzedaży biletów MPK). Opinie: co można robić na wyspie Relaksandii? Pytanie o drogę. Prezentacja atrakcji wyspy Relaksandii. Prezentacja atrakcji turystycznych regionu / kraju. Plan nowego miasta. Mapa geograficzna Polski. Napisy i szyldy w mieście.

Допоміжні матеріали:

MIEJSCOWNIK LICZBY POJEDYNCZEJ

O kim? O czym? (w, na o, po, przy)

rodzaj męski	- e - u 1.-k, -g, -ch 2. miękkie 3.-c, dz, cz, sz, rz, ż	klub – w klubie, sklep-w sklepie kiosk – w kiosku fotel – w fotelu mecz – o meczu **Ale: syn-o synu, pan-o panu, dom-w domu**	***Alternacje:*** t:cie *na uniwessytecie* d:dzie *na snowboardzie* st:ście *w mieście* r:rze *w teatrze* ł:le *na stole* sł:śle *na krzesle*
rodzaj nijaki	- e - u 1.-k, -g, -ch 2. miękkie 3.-c, dz, cz, sz, rz, Ż	okno – na oknie, krzesło – na krzesle jabłko – w jabłku zadanie – o zadaniu serce – o sercu **Ale: muzeum-w muzeum**	
rodzaj żeński	- e - i (miękkie) - y (c, dz, cz, sz, rz, Ż)	klasa – w klasie sala – w Sali władza – o władzy **!!!: wieś-na wsi, Austria-w Austrii, ekonomia-o ekonowii**	k:ce *w Polsce* g:dze *w Pradze* ch:sze *o musze*

Przymiotniki:

rodzaj męski	**- ym / - im** (-k, -g)	Ona robi zakupy w tym

rodzaj nijaki		now**ym** drog**im** sklepie
rodzaj żeński	**- ej / - iej** (-k, -g)	Marzę o piękn**ej** bluzce

Temat 19. Jadę na urlop! – 6 год.

Dialogi w podróży. Telefoniczna rezerwacjapokoju. Urlop. Podróżowanie. Dworzec. Lotnisko. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Oferty turystyczne. Pocztówki. Rezerwacja pokoju przez Internet.

Temat 20. Szukam mieszkania – 6 год.

Opisywanie i wynajmowanie mieszkania. Informacje na automatycznej sekretarce. Pomieszczenia w domu i mieszkaniu. Meble. Wynajem mieszkania. Przyimki łączące się z róznymi przypadkami. Mianownik i biernik liczby mnogiej przymiotników i rzeczowników niemęskoosobowych. Artykuły, folder reklamowy, ogłoszenia z gazety, list do redakcji.

Temat 21. Wszystko mnie boli – 8 год.

Rozmowy i opinie na temat pogody, wyglądu i zdrowia. Rezerwacja w przychodni lekarskiej. Wizyta u lekarza. Udzielanie rady. Pogoda i pory roku. Części ciała. Tworzenie przysłowków. Konstrukcja boli/bolą mnie. Prognoza pogody, list do redakcji, broszura klubu fitness.

Список рекомендованої літератури:

1. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego (podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców) / Recenzent prof. dr hab. Jurkowski M. – Kielce : Wydawnictwo TAKT, 1998. – 310 s.
2. Gałyga D. Ach, ten język polski! (ćwiczenia komunikacyjne dla grup początkujących) / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 192 s.
3. Hącia A. Język polski: 365 ćwiczeń z gramatyki / Opracowanie redakcyjne i korekta Redakcja języka polskiego Wydawnictwa Langenscheidt Polska. – Kraków : Wydawnictwo Langenscheidt Polska, 2007. – 220 s.
4. Język polski dla cudzoziemców / seria pod redakcja Miodunki W. Ćwiczenia gramatyczne: Czas na czasownik / Recenzent Dąbrowska A. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 222 s.
5. Lipińska E. Z polskim na ty (podręcznik do nauki języka polskiego) / Redakcja Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2006. – 294 s.
6. Madelska L., Warchoł-Schlottmann M.Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego / Redaktor prowadzący serii HURRA!!! : Stępnik-Siara A. – Kraków : PROLOG Szkoła Języków Obcych, 2008. – 204 s.
7. Szelc-Mays M. Nowe słowa – stare rzeczy (podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego) – poziomy : podstawowy i średni ogólny / Redaktor Lohman W. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIWERSITAS, 2004. – 196 s.

Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів

Теми для самостійної роботи студентів:

№ з/п	Назва теми
1.	Древнепольский язык
2.	Среднепольский период развития языка.
3.	Новопольский период развития языка.
4.	Alfabet języka polskiego.
5.	Proszę powtórzyć!
6.	Jak masz na imię?
7.	Mam pytanie. Co to jest?
8.	Kim jesteś?
9.	Czy masz brata?
10.	Co lubisz robić?
11.	Proszę rachunek.
12.	Zwykle nic nie robię.
13.	Rozwój kulturalny.
14.	Może pójdziemy do kina?
15.	Robimy zakupy
16.	To już było!
17.	Jakie masz plany?
18.	Gdzie jesteś?
19.	Jadę na urlop!
20.	Szukam mieszkania.
21.	Wszystko mnie boli.

Індивідуальні завдання студентів:

1. Układ słownika.
2. Napisanie wypracowań na tematy: „Wygląd człowieka”, „Moja Rodzina”, „To już kiedyś było”, „Moje mieszkanie”, „Choroby”.
3. Czytanie literatury dodątkowej.

Засоби діагностики навчальних досягнень студентів

Питання та завдання для поточного контролю

1. Периоды развития польского языка.
2. Территория распространения древнепольского языка.
3. Дописьменный и письменный периоды.
4. Памятники на латинском языке с отдельными польскими глоссами.
5. Памятники на польском языке.
6. Фонетика древнепольского дописьменного периода (до XII века).
7. Фонетика древнепольского письменного периода (XII – начало XVI века).
8. Морфологические изменения языка.
9. Лексический состав древнепольского языка.
10. Атинизмы и богемизмы древнепольского периода.
11. Первые произведения среднепольского периода.
12. Изменения в грамматической истеме языка.
13. Словари среднепольского периода.
14. Литературный процесс среднепольского периода.
15. Внутриязыковые изменения и дальнейшее развитие литературного языка.
16. Proszę przedstawić się.
17. Proszę przedstawić drzewo geniologiczne swojej rodziny.
18. Proszę opowiedzić o swoich zainteresowaniach.
19. Proszę przedstawić swój porządek dnia.
20. Przepisy ulubionych dań.

Питання до заліку

I. Proszę zaznaczyć poprawną odpowiedź:

1. Jak się Pan nazywa?
a) Pan nazywa się Kowalski.
b) Nazywa się Kowalski.
c) Nazywam się Kowalski.
2. To jest Anna.
a) Co to jest?
b) Kto to jest?
c) Kto ona jest?
3. Piotr i Andrzej ..... z Polski.
a) są
b) jest
c)jesteśmy
4. Mój ojciec jest ..... .
a) dobry dentysta
b) dobrym dentystą
c) dobrą dentystką
5. Do pracy jadę ..... .
a) z autobusem
b) autobusem
c)na autobusie
6. Nie umiem ..... na nartach.
a) jeżdżę
b) jeździć
c) jechać
7. Lubię ..... .

a) mojego komputera
b) mój komputer
c) moim komputerem
8. Proszę kawę bez ..... .
a) cukier
b) cukrem
c) cukru
9. Osiemnaście plus dwieście piętnaście to ..... .
a) trzydzieści trzy
b) dwieście trzydzieści trzy
c) dwieście trzynaście
10. Lekcja zaczyna się o ..... (19:20)
a) dziesiątej dwadzieścia.
b) dziewiątej dwadzieścia.
c) dziewiętnastej dwadzieścia.
11. Często jemy w barach mlecznych, ale oni ..... w restauracji.
a) jem
b) jemy
c) jedzą
12. Wczoraj (my) ..... dziesięć godzin.
a) pracowali
b) pracowaliśmy
c) pracowały
13. Jutro Ania i Piotr ..... egzamin.
a) będą zdawać
b)będziecie zdawać
c) będą zdawały
14. Teraz mieszkam w ..... .
a) Polsce
b) Polska
c) Polski
15. Nauczyciel poprosił was, …… weszły do klasy.
a) żebyśmy
b) żeby
c) żebyście
16. Mężczyźni, …….. uprawiają sport, żyją dłużej.
a) który
b) które
c) którzy
17. W zeszłym roku często …… za granicę.
a) pojechałem
b) wyjeżdżałem
c) wyjechałem
18. …….. ludzie mają dużo problemów.
a) Ci
b) Te
c) Jacy
19. On urodził się w …… roku.
a) siedemdziesiątym trzecim
b) siedemdziesiątego trzeciego
c) siedemdziesiąty trzeci
20. Kraków jest ……..miastem od Tarnowa.

a) dłuższym
b) dużym
c) większym
21. Ten samochód został zaprojektowany przez …….. .
a) niego
b) jego
c) go
22. Powiedz …….., co dziś robiłeś?
a) mnie
b) mi
c) mną
23. Gdybyśmy były bogate, …… na długie wakacje.
a) pojechaliby
b) pojechałybyśmy
c) pojechalibyśmy
24. Kraków leży nad …… .
a) Wiśle
b) Wisłę
c) Wisłą
25. Dziś jest zimniej ……. wczoraj.
a) niż
b) od
c) przed
26. ……. miał czas, przeczytałbym tę książkę.
a) gdybyś
b) gdyby
c) gdybym
27. Nie chodzę często do teatru, ……. nie mam pieniędzy.
a) dlatego, że
b) dlatego
c) że
28. Ania zapytała mnie, ……widziałam ten film.
a) żebym
b) że
c) czy
29. ……ludzie lubią poznawać inne kultury i miejsca.
a) otwarte
b) otwarty
c) otwarci
30. Wieczorem najpierw zjem kolację, ……. potem obejrzę film.
a) i
b) a
c) albo

Перелік навчально-методичних посібників, технічних засобів навчання:

1. Klasoteka: Archiwum kategorii „Język polski” // Ресурс інтернет: http://klasoteka.pl/category/dla-dzieci/jezyk-polski/
2. „Polska Biblioteka Internetowa” – http://www.pbi.edu.pl
3. „Biblioteka Literatury Polskiej w Internecie” – http://monika.univ.gda.pl/~literat
4. „Exlibris - Biblioteka Internetowa” – http://exlibris.biblioteka.prv.pl/
5. „Federacja Bibliotek Cyfrowych” – http://fbc.pionier.net.pl
6. „DolnośląskaBibliotekaCyfrowa”–http://www.dbc.wroc.pl/dlibra
7. „Małopolska Biblioteka Cyfrowa” – http://mbc.malopolska.pl/dlibra
8. „Śląska Biblioteka Cyfrowa” – http://www.sbc.org.pl/dlibra
9. „Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa” – http://www.wbc.poznan.pl/dlibra
10. „Wolne Podreczniki.pl” – http://wiki.wolnepodreczniki.pl
11. „Portal Literacki Fabrica Librorum” – http://fabrica.civ.pl.

Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни

Вступ до мовної комунікації другої іноземної мови (польської)	Василевская Д., Кароляк С.	Учебник польского языка	Санкт-Петербург: Лань 2001	10
	Киклевич А.К., Кожинова А.А.	Польский язык	Минск: Тетрасистемс 2001	10
	Лехович Я., Подщадли Й.	Той, та, то	Вінг, Лодзь 2001	10
	Байор Е., Мадей Е.,	Серед людей та їх справ	Лодзь, Бестом, 2006.	5
	Добеш У.	Прогулянки Вроцлавом	Вроцлава, Видавництво Вроцлавського Університету, 2004.	5
	Гарнцарек П.	Час на дієслово	Краків, Універсітас, 2001.	10
	Кіта М., Скуджикова А.,	Людина та її світ у словах та текстах	Катовіце, Видавництво Силезського Університету, 2002	10
	Фоланд-Куглер М.	Коротка граматика польської мови для іноземців	Варшава, Екс Лібріс, 2006.	5
	Яворськи М.	Настільна граматика польської мови	Варшава, ВСіП, 1995.	5
	Калета З.	Граматика польської мови для іноземців	Краків, Видавництво ЯУ, 1995.	5
	Дорошевський В., ред.	Словник польської мови	Варшава: ПВН, 1996.	3
	Дунай Б., ред.	Словник сучасної польської мови	Варшава, Вілга, 1996.	3